

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/1008/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3512210352
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3512210352.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ľubice Bajzovej a členov JUDr. Stanislavy Markovej a Mgr. Martiny Trnavskej v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporcovi Slovenskej republiky, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o zaplatenie 2.735,63 Eur a iné s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 20. októbra 2014 č.k. 11C/347/2012 - 85 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh na prerušenie konania z dôvodu nenaplnenia zákonných predpokladov pre takýto postup a tiež zamietol meritórny návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal proti odporcovi zaplatenia náhrady majetkovej škody vo výške 2.735,63 Eur a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 547,13 Eur z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 3 ods. 1 písm. a), d), § 4 ods. 1 písm. a) bod 1/, 9 ods. 1 a 2, § 16 ods. 1, a § 17 ods. 1, 2, zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Uviedol, že navrhovateľ sa domáhal náhrady škody na základe nesprávneho úradného postupu, ktorý spočíval v nerozhodnutí súdu o žiadosti na vydanie poverenia súdneho exekútora vykonaním exekúcie v zákonom stanovenej 15 - dňovej lehote. Odporca žiadal návrh zamietnuť ako nedôvodný. Súd v danom prípade skúmal, či boli dané predpoklady vzniku zodpovednosti odporcu za škodu, a to existencia nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávneho úradného postupu, vznik škody, príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Za nesprávny úradný postup možno považovať aj porušenie povinnosti štátneho orgánu vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, ako aj postup v rozpore s platnými právnymi normami. Súdny exekútor podal dňa 23.04.2010 na Okresný súd Nové Mesto nad Váhom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Následne vyzval exekučný súd oprávneného na predloženie kópie zmenky z dôvodu, že exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok, na čo oprávnený nereagoval a požadovanú listinu nepredložil. Z uvedeného dôvodu následne prvostupňový súd uznesením zo dňa 11.11.2010 č.k. 11Er/329/2010 -12 v spojitosti s uznesením Krajského súdu Trenčín zo dňa 31.05.2011 pod č.k. 4CoE 7/2011-24 exekučné konanie zastavil. O predmetnej žiadosti súd rozhodol zastavujúcim uznesením do 7 mesiacov. Dôkazné bremeno preukázať podmienky náhrady škody spočíva na poškodenom, v preskúmanej veci na navrhovateľovi. Zákonná lehota 15 dní od doručenia žiadosti v zmysle cit. ust.. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku s poukazom na jeho znenie platí iba vtedy, ak súd vydá poverenie exekútorovi na vykonanie exekúcie. Rozhodnutie súdu o žiadosti súdneho exekútora formou zastavenia konania, ale zákon v citovanom ustanovení žiadnou zákonnou lehotou nelimituje. Vzhľadom na vyššie

uvedené možno konštatovať, že postupom dotknutého súdu v danej veci nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu z dôvodu, že by súd nedodržel zákonné lehoty a teda k porušeniu povinnosti súdu vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote. Keďže potom podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci, s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu splnená nebola, nemohol vzniknúť návrhom uplatnený nárok navrhovateľa, ani nadväzne nemôžu byť splnené podmienky príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou a ani vznik škody, resp. ujmy. Z uvedených dôvodov, návrh ako nedôvodný zamietol. Podľa § 151 ods. 3 O.s.p. rozhodol, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ z dôvodov, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 221 ods. 1 O.s.p. a to, že v spojení s ust. § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. sa mu postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., v konaní rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g) O.s.p.), okresný súd vec nesprávne právne posúdil podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p., okresný súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, zároveň dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatňované a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že okresný súd vec prejednal v neprítomnosti odporcu a jeho právneho zástupcu postupujúc podľa § 101 ods. 2 O.s.p. s tým, že navrhovateľ riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania. Navrhovateľ urobil podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich k tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho manažmentu je potrebné z konania vylúčiť, pričom okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených veciach a skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne v očiach verejnosti, nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Poukázal na rozhodovaciu prax iných krajských súdov. Čo sa týka konečného rozhodnutia vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 O.s.p., proti ktorému legálne pripustil odvolanie. Súd sa nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval žiadosť navrhovateľa o odročenie nariadeného pojednávania z dôležitého dôvodu. Rovnako nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia. Súd sa tiež dopustil viacerých omylov, keď konštatoval, že navrhovateľom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, avšak v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Namietal porušenie svojho práva na kontradiktórne konanie, kedy navrhovateľ ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k týmto dôkazom o prednesoch vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Kontradiktórnosť súdneho procesu sa neobmedzuje len na oprávnenie vyjadrovať sa k tvrdeniam protistrany, ale vzťahuje sa aj na rovnaké oprávnenie voči dôkazom, ktoré súd získal z vlastnej iniciatívy. Čo sa týka skutočnosti, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, poukázal na skutočnosť, že súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám. Poukázal tiež na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, koncepciu spravodlivého súdneho konania s tým, že kontradiktórnosť súdneho procesu sa neobmedzuje len na oprávnenie vyjadrovať sa k tvrdeniam protistrany, ale aj na rovnaké oprávnenie voči dôkazom, ktoré súd získal z vlastnej iniciatívy, pričom nie je ani dôležité to, či tieto skutočnosti boli známe iba jednej strane, alebo žiadnej z nich. Súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je v odôvodnení rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Súd bez nariadenia pojednávania doplnil skutkový základ dokazovaním, ktorého obsah a rozsah si určil sám, keď navrhovateľ žiadal vykonať dokazovanie všetkými listinami, ktoré tvoria exekučný spis. Súd sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberal len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti konaním dlžníka. Súd však úplne ignoroval všetky tvrdenia o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu udržiavania a správy informačného systému a z titulu výdajov, na administratívne spracovanie textov, publikačné výdaje, poštovné a telekomunikačné výdaje. Z odôvodnenia rozsudku vôbec nie je zrejmé, akou úvahou súd dospel k presvedčeniu, že majetková škoda nevznikla. Rovnako sa to však týka chýbajúcich dôvodov pri nemajetkovej ujme. Navyše napriek tomu, že skutkový dej a skutkový základ v tomto konaní je jedinečný, odôvodnil svoje negatívne rozhodnutie rovnakými dôvodmi opísanými tými istými vetami, ako v iných svojich rozhodnutiach. Nesúhlasil tiež s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil dlžník, teda povinný. Pravým právnym titulom je v danej veci nesprávny úradný postup exekučného súdu a za ten dlžník nemôže niesť

zodpovednosť. Navrhovateľ hodlal v konaní pred súdom prostredníctvom vykonaného pojednávania predložiť dôkazy o výške majetkovej škody a to aj prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie si zabezpečil. Poukázal tiež na skutočnosť, že aj po podaní žaloby škoda ďalej narastá. Súd vo svojom rozhodnutí vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Sám súd zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenom čase a pre túto nečinnosť a nesprávny úradný postup nenašiel žiaden objektívne udržateľný ospravedlňujúci dôvod. Rozhodnutie súdu je preto vnútorne rozporné a napriek tomu, že súd zistil porušenie práva, nekonštatoval ho a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy navrhovateľovi. Uviedol, že sú irelevantné úvahy súdu o tom aké spôsoby judikovania pohľadávky si navrhovateľ zvolil a tiež sú irelevantné úvahy o podstate a rozsahu podnikateľského rizika. Všetky a akékoľvek problémy, ktoré boli vyvolané v právnej sfére navrhovateľa nerešpektovaním zákonnej lehoty zo strany exekučného súdu, svedčia o potrebe nastoliť spravodlivosť poskytnutím finančnej satisfakcie za porušené práva. Žiadal preto, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na opätovné prejednanie.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie okresného súdu je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p..

Okresný súd neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil aj náležite vyhodnotil (nález Ústavného súdu SR sp.zn. III ÚS 36/2010). Jeho úvahy a dôvody podporujú príslušný záver o nedôvodnosti nároku navrhovateľa.

Navrhovateľ založil svoj nárok v prejednávanej veci pre nesprávny úradný postup na tom skutkovom základe, že exekučný súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia po zákonom stanovenej lehote na vydanie poverenia. Súdny exekútor podal dňa 23.04.2010 na Okresný súd Nové Mesto nad Váhom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Následne vyzval exekučný súd oprávneného na predloženie kópie zmenky z dôvodu, že exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok, na čo oprávnený nereagoval a požadovanú listinu nepredložil. Z uvedeného dôvodu následne prvostupňový súd uznesením zo dňa 11.11.2010 č.k. 11Er/329/2010 -12 v spojitosti s uznesením Krajského súdu Trenčín zo dňa 31.05.2011 pod č.k. 4CoE 7/2011-24 exekučné konanie zastavil. O predmetnej žiadosti súd rozhodol zastavujúcim uznesením do 7 mesiacov.

Krajský súd nad rámec úvah okresného súdu dodáva, že zo znenia ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že lehotu 15 dní od doručenia žiadosti súdneho exekútora stanovuje zákon na poverenie exekútora na vykonanie exekúcie. Exekučný poriadok a ustálená súdna prax usmerňuje exekučné súdy pred vydaním poverenia materiálne preskúmať, či neexistuje právna nedovolenosť, alebo rozpor žiadosti, návrhu, alebo exekučného titulu. V prípade materiálneho prieskumu súladnosti exekučného titulu je vo všeobecnosti 15-dňová lehota na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie veľmi problematickým činiteľom, keďže spotrebiteľské právo je jedno z najdynamickejších sa rozvíjajúcich odvetví súkromného práva, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú aj právne predpisy na úrovni Európskeho spoločenstva vrátane judikatúry Súdného dvora EÚ. A práve preto zákon nestanovuje žiadnu lehotu na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia ani na zastavenie exekučného konania. Z jazykového, gramatického výkladu ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že zákonodarca nemal na mysli lehotu 15 dní na vydanie akéhokoľvek rozhodnutia, ale iba na „poverenie“ súdneho exekútora vykonaním exekúcie. Ak bolo jeho zámerom, aby sa lehota 15 dní vzťahovala i na rozhodnutie, ktorým sa zamietne žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, či na rozhodnutie o tejto žiadosti zastavujúcim uznesením, výslovne by to upravil spôsobom ako pri iných ustanoveniach Exekučného poriadku (napr. 44 ods. 8, § 50 ods. 2 atď.) teda s použitím slova „rozhodne“. Z uvedených viacerých druhov výkladov zákona (gramatický, jazykový, účelový) vyplýva, že je nesprávny výklad navrhovateľa, podľa ktorého je zákonom daná povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia aj týmto spôsobom do 15 dní od doručenia takej žiadosti.

Odvolací súd považuje za potrebné poukázať tiež na to, že aj nie každý prípadne zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné

kvalifikovať ako zbytočné prietahy. V tomto smere rozsiahla rozhodovacia prax ústavného súdu ustálila, že pri rozhodovaní, či vo veci došlo k prietahom v konaní, sa zohľadňujú tri kritéria, ktorými sú: právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka konania a spôsob, akým súd v konaní postupoval. Pojem „zbytočné prietahy“ je autonómny a nemožno ho vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods.2 Ústavy SR (porovnaj II. ÚS 64/97, I. ÚS 63/00, I. ÚS 16/02, I. ÚS 70/02). V zmysle záverov Ústavného súdu potom možno konštatovať, že rozhodnutie o žiadosti o udelenia poverenia zastavením exekúcie do 7 mesiacov po doručení žiadosti (naviac za situácie, že v rámci plynutia tejto doby vyzýval oprávneného na potrebnú súčinnosť, napriek čomu tento zostal v celom rozsahu nečinný), nebolo možné považovať za zbytočné prietahy.

Navrhovateľ vo svojich návrhoch v podstate tiež žiadal, aby okresný súd opätovne preskúmaval rozhodnutia okresných súdov v exekučnom konaní. Navrhovateľ napadol aj samotné zdôvodnenie predmetného rozhodnutia exekučného súdu, pričom uvádzal, že napáda nesprávny postup, nie nesprávne, resp. nezákonné rozhodnutie podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. Zodpovednosť za škodu z nesprávneho úradného postupu nezakladajú vady konania ako je zhromažďovanie podkladov, hodnotenie zistených skutočností a právne posúdenie, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie (rozsudok NS ČR sp. zn. 2Cdon 129/97 zo dňa 29.06.1999). Takéhoto nároku by sa navrhovateľ mohol domáhať len podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., a to len v prípade, že by bolo rozhodnutie exekučného súdu ako nezákonné zrušené alebo zmenené, čo sa však nestalo.

Napriek vyššie uvedenému odvolací súd vo vzťahu k navrhovateľom tvrdenému nesprávne úradnému postupu z dôvodu prekročenia právomocí exekučného súdu považuje za potrebné uviesť, že exekučným titulom, na základe ktorého sa navrhovateľ domáhal vydania poverenia bol rozsudok rozhodcovského súdu. Oprávnenie ako aj povinnosť skúmať platnosť rozhodcovskej zmluvy alebo doložky vyplýva z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a aj z judikatúry Súdneho dvora EU (napr. rozhodnutie z 6.10.2009 „Asturcom“). Uvedené právne závery sú ustálené aj judikatúrou Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR a ani odvolací súd nemá dôvod sa od nich odkloniť. Podľa uznesenia NS SR zo dňa 11.03.2013 sp. zn. 3 Cdo 50/2012, pokiaľ by exekučný súd akceptoval rozhodcovský rozsudok, pre vydanie ktorého nebola daná právomoc rozhodcovského súdu, akceptoval by vykonateľnosť rozhodnutia vydaného tým, kto na to nemal právomoc.

K odvolacím námietkam (k majetkovej škode a k nemajetkovej ujme) odvolací súd zdôrazňuje, že na to, aby bolo možné zaoberať sa vznikom skutočnej škody, prípadne ušlého zisku a nemajetkovej ujmy, je potrebné najskôr zistiť, že bol splnený prvý predpoklad zodpovednosti odporcu za škodu podľa § 9 ods. 1, ust. § 17 ods. 1, 2, 3 zákona č. 514/2003 Z. z., a to existencia nesprávneho úradného postupu, resp. zrušenia nezákonného rozhodnutia vydaného v exekučnom konaní. V danej veci však okresný súd ani odvolací súd existenciu toho predpokladu z vyššie uvedených objektívne udržateľných dôvodov nezistil.

Čo sa týka prevažnej väčšiny odvolacích námietok vytykajúcich vady v konaní, odvolací súd nezistil, že by bola navrhovateľovi postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, že by vo veci rozhodoval vylúčený sudca, prípadne, že by súd nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, ani že súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov a že rozhodnutie okresného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Navrhovateľ v podanom odvolaní uviedol, že okresný súd porušil jeho právo na kontradiktórny súdny proces, pretože pred vynesením rozsudku nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich protitvrdení, pretože súd prejednal vec v jeho neprítomnosti a ignoroval jeho žiadosť o odročenie pojednávania. Uvedená námietka navrhovateľa je nedôvodná. Vo veci bolo nariadené pojednávania na deň 20.10.2014. Predvolanie na pojednávania prevzal jeho právny zástupca dňa 16.09.2014, písomné vyjadrenie odporcu tento prevzal ešte 20.01.2014. Nielenže bola zachovaná zákonom stanovená 5- dňová lehota na prípravu pojednávania, ale navrhovateľ mal väčší časový priestor na túto prípravu, mal možnosť pri nahliadnutí do spisu oboznámiť sa so všetkými listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a to vrátane aj exekučného spisu, ktorý bol súčasťou spisu a tiež písomným vyjadrením odporcu.

Neobstojí tvrdenie navrhovateľa uvedené v podanom odvolaní, že súd vychádzajúc z mylného skutkového stavu bez oboznámenia sa s obsahom ústavnej sťažnosti, nesprávne aplikoval ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. a ignoroval jeho žiadosť o zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu a námietky zaujatosti sudcu. Ako už odvolací súd vyššie uviedol, okresný súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný, no nedostavil sa. Okresný súd pojednával a rozhodol v neprítomnosti účastníkov.

Občiansky súdny poriadok upravujúci postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní ústavou zaručené právo osobnej prítomnosti na súdnom konaní zabezpečuje tak, že ukladá súdu, ak zákon neustanovuje inak, nariadiť na prejednanie veci samej pojednávanie a predvolať naň účastníkov konania (§ 115 ods.1 O.s.p.), a to tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej 5 dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať. Ak súd nariadi pojednávanie, môže vec prejednať v neprítomnosti riadne predvolaného účastníka len vtedy, ak účastník nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O.s.p.). Keďže účastník môže v konaní vystupovať aj prostredníctvom zástupcu (napr. zástupcu na základe plnomocenstva; § 22 a nasl. O.s.p.) má aj tento zástupca právo osobne sa zúčastniť občianskeho súdneho konania. O možnosti prejednať vec na pojednávaní v jeho neprítomnosti platí to isté, čo platí o samom účastníkovi konania. Právo účastníka, aby jeho vec bola prejednaná verejne a v jeho prítomnosti, nemožno chápať tak, že súd by nemohol konať a rozhodnúť vo veci bez prítomnosti účastníka, ale tak, že súd je povinný umožniť účastníkovi uplatnenie tohto práva. Možnosť prejednať vec v neprítomnosti účastníka (zástupcu) treba posudzovať vždy vzhľadom na všetky okolnosti daného prípadu, pričom treba mať na zreteli, že zúčastniť sa pojednávania pred súdom je právom účastníka konania, a to v každom štádiu postupného procesu, pokiaľ zákon neustanovuje inak, a ak na tomto svojom práve účastník trvá. Zákon nešpecifikuje, čo treba považovať za dôležitý dôvod, danosť ktorého bráni prejednať vec v neprítomnosti účastníka. Súd ale môže žiadosť o odročenie pojednávania posudzovať len z aspektu tých skutočností, ktoré sú prípadne uvedené v žiadosti o odročenie pojednávania.

V návrhu navrhovateľa na zrušenie pojednávania zo dňa 17.10.2014 sa za dôvody pre zrušenie pojednávania (aj pre odvolanie) považuje skutočnosť, že nebolo ústavne konformným spôsobom vyriešené ustanovenie zákonného sudcu a pridelenie veci nestrannému súdu, pretože nesúhlasí s uznesením krajského súdu o tom, že zákonný sudca nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, z ktorého dôvodu žiadal tiež konanie prerušiť.

Odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa dospel k záveru, že v prejednávanom prípade, nie sú doposiaľ dané zákonné podmienky na obligatórne prerušenie konania podľa 109 ods. 1 písm. b) O. s. p., keďže otázka, či je pôvodne konajúci sudca vylúčený z dôvodov, uvádzaných navrhovateľom aj v ústavnej sťažnosti, bola právoplatne vyriešená postupom podľa § 14 a nasledujúcich O. s. p.. Preto ani prípadné prebiehajúce konanie o ústavnej sťažnosti, týkajúcej sa uznesenia Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 4NcC/409/2012-11, nemôže byť podľa názoru odvolacieho súdu bez existencie odkladu vykonateľnosti uvedeného rozhodnutia, zákonným dôvodom na prerušenie konania ani podľa § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p.. Navyiac, odvolací súd z úradnej činnosti zistil, že Ústavný súd Slovenskej republiky o sťažnosti navrhovateľa rozhodol uznesením č.k. I. ÚS 250/2013-10 zo dňa 30.04.2013 tak, že sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 25 ods. 1, 2 zákona č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (zákon o ústavnom súde), čím pominuli, resp. už v čase podania návrhu na prerušenie konania neexistovali skutkové okolnosti od ktorých odvodzuje navrhovateľ dôvodnosť svojho návrhu na prerušenie konania. K námietke navrhovateľa, že súd predbehol vydaním meritórneho rozhodnutia účinky právoplatného rozhodnutia o prerušení konania, proti ktorému podal odvolanie, odvolací súd uvádza, že v zmysle § 171 ods. 2 O.s.p. je uvedené rozhodnutie o prerušení konania vykonateľné pred nadobudnutím právoplatnosti. Ďalej krajský súd dodáva, že vzhľadom na možnosť uplatnenia námietky rozhodovania vecí vylúčeným sudcom ako odvolacieho, resp. dovolacieho dôvodu je správne, ak prvostupňový súd uprednostnil princíp hospodárnosti a rýchlosti konania, ktorého nedodržanie je navrhovateľom tvrdým vecným dôvodom podania samotného návrhu. V konečnom dôsledku ako bolo už vyššie uvedené ústavný súd o sťažnosti navrhovateľa rozhodol, čím pominuli, resp. v čase rozhodovania súdu už neexistovali skutkové dôvody od ktorých odvodzoval navrhovateľ opodstatnenosť podaného návrhu na prerušenie konania.

Z uvedených skutočností vyplýva, že v návrhu uvedený dôvod zrušenia pojednávania nebol dôvodný. Podľa názoru odvolacieho súdu v zhode s názorom okresného súdu riadne predvolaný navrhovateľ (splnomocnený zástupca) neuviedol žiadny dôležitý dôvod, pre ktorý by sa nemohol pojednávania zúčastniť. Okresný súd preto správne pokračoval v konaní. Navrhovateľovi nebolo postupom okresného súdu odňaté právo zúčastniť sa pojednávania, oboznámiť sa s obsahom spisu, zúčastniť sa vykonávania dôkazov a vypočuť si prednesy navrhovateľa a následne sa k nim vyjadriť a prípadne navrhnúť, označiť a predložiť ďalšie dôkazy. Tohto práva sa navrhovateľ sám svoju neprítomnosťou na pojednávaní bezdôvodne vzdal.

Pokiaľ ide o námietku navrhovateľa uvádzanú v odvolaní, že vo veci konal a rozhodoval vylúčený sudca, túto považuje odvolací súd za nedôvodnú. Navrhovateľ namietol zaujatosť všetkých sudcov Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, ktorým je prejednávaná vec náhrady škody, ktorá mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom toho istého súdu. Vec bola prvotne pridelená sudcovi Mgr. Ivanovi Kubínymu., ktorý bol uznesením KS Trenčín zo dňa 19.10.2012 č.k. 4NcC 409/12-11 z jej prejednania a rozhodnutia vylúčený. Následne došlo k prideleniu veci na prejednanie a rozhodnutie sudkyňi Mgr. Stanislave Mikláňkovej, ktorá vyššie uvedeným rozhodnutím nebola z prejednania veci vylúčená a ktorá aj vo veci rozhodla.

V danej veci navrhovateľ zaujatosť odvodzuje zo skutočnosti, že sám prvostupňový súd ako štátny orgán bol škodcom v spore medzi navrhovateľom a štátom a tak je vylúčené, aby prostredníctvom sudcu tohto súdu rozhodoval predmetný spor, v čom vidí zaujatosť sudcu vzhľadom na jeho pomer k veci a k účastníkom konania.

Súdnu praxou sa ustálilo, že pomer k veci môže vyplývať predovšetkým z priameho právneho záujmu sudcu na prejednávaní veci. Tak tomu je v prípade, keď sudca by bol sám účastníkom konania, na strane navrhovateľa alebo na strane odporcu, alebo v prípade, že by rozhodnutím súdu mohol byť priamo dotknutý na svojich právach. Vylúčený je tiež sudca, ktorý získal o veci poznatky iným spôsobom, než z dokazovania pri prejednávaní veci. Sudcov pomer k účastníkom alebo k ich zástupcom môže byť založený predovšetkým na príbuzenskom, či inom obdobnom vzťahu. Do úvahy prichádza i vzťah ekonomickej závislosti napr. v súvislosti s vedeckou, pedagogickou, či inou publikačnou činnosťou sudcu, v súvislosti so správou vlastného majetku a podobne.

Samotná skutočnosť, že súd prejednáva vec náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom tohto súdu v inej veci, hypotézu právnej normy ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p. nenapĺňa. V tejto súvislosti krajský súd uvádza, že podľa článku 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom. Vymenovaním za sudcu vzniká a zánikom funkcie sudcu zaniká osobitný vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú vzájomné práva a povinnosti sudcu a štátu. Práve osobitosť vzťahu sudcu k štátu umožňuje sudcovi konať a rozhodovať nezávisle a nezaujato vo všetkých veciach, teda aj vo veciach týkajúcich sa štátu, s ktorým tento vzťah po dobu výkonu svojej sudcovskej funkcie má, ako aj veciach týkajúcich sa súdu, na ktorom aktuálne vykonáva svoju funkciu. Sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia. Rozhoduje nestranné, spravodlivo, bez zbytočných prietáhov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom (§ 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z.). Nezávislosť sudcu je nevyhnutné vidieť aj ako nezávislosť v rámci samotnej súdnej moci (celého súdneho systému aj konkrétneho súdu, na ktorom sudca pôsobí). Takéto chápanie nezávislosti je predpokladom nestrannosti sudcu, ktorú nesmie nikto ohroziť. Len sama skutočnosť, že sudca vykonáva svoju činnosť na služobnom úrade, z ktorého nesprávneho úradného postupu navrhovateľ vyvodzuje svoj nárok, nemôže bez ďalšieho aj vzhľadom na objektívne hľadisko vyvolať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Pomer sudcu k veci zakladajúci pochybnosti o jeho nezaujatosti by za daných okolností v tomto konaní mohol byť naplnený vtedy, ak by mal ten istý sudca prejednať žalobu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mala byť spôsobená jeho vlastným postupom v posudzovanom konaní, poprípade postupom iného sudcu či sudkyne, ku ktorým by bol zákonný sudca vo vzťahu osoby blízkej. Existencia takýchto okolností zistená nebola.

Odvolací súd skúmajúc dôvodnosť uplatneného odvolacieho dôvodu zo strany navrhovateľa dospel k záveru, že na strane zákonnej sudkyne nie je existencia žiadnej okolnosti, ktorá by ju v zmysle § 14 a nasl. O.s.p. vylučovala z prejednávania a rozhodovania vo veci vzhľadom na pomer k veci a

účastníkom konania. Odvolací súd v konaní nezistil z hľadiska § 14 ods. 1 O.s.p. žiadne skutočnosti predstavujúce dôvod na vylúčenie tejto sudkyne a takýto vzťah nie je možné odvodiť ani z údajov navrhovateľa. Dôvodom na pochybnosti o jej nezáujatosti, nemôžu byť ani úvahy navrhovateľa založené na skutočnosti, že prvostupňový súd svojim nelegálnym konaním (nesprávnym úradným postupom) zapríčinil vznik škody na strane navrhovateľa, lebo táto skutočnosť sama o sebe nevyplýva nič o vzťahu namietanej sudkyne k účastníkom a k prejednávanej veci a nemožno z nej odvodiť, že by bola spôsobilá ovplyvniť jej nestranné rozhodnutie, z ktorých dôvodov je uvedený odvolací dôvod uplatnený nedôvodne.

Nepravdivé je tiež tvrdenie navrhovateľa, že nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p.. Poučenie o uvedenom procesnom práve a zároveň povinnosti mu bolo dané písomne spolu s predvolaním na prvé pojednávanie dňa 07.11.2013. Zároveň bolo dané sudcom ústne na pojednávaní, na ktorom sa, ako bolo už vyššie uvedené, bezdôvodne nezúčastnil.

Pokiaľ sa navrhovateľ vo svojom odvolaní domáha z hľadiska skutkového deja jedinečnosti daného deja, ktoré okresný súd vo svojom rozhodnutí odôvodnil úplne rovnakými dôvodmi ako v iných svojich rozhodnutiach, v ktorých vystupuje on ako odporca, odvolací súd zdôrazňuje, že samotný návrh ako aj podané odvolanie sú z väčšej časti zmätočné a nezakladajú sa na skutkových zisteniach, väčšina odvolacích dôvodov navrhovateľa sa nevzťahuje na prejednávaný prípad, nezodpovedá skutočnému stavu, ide o cyklostylované návrhy a odvolania. Napríklad odvolací súd zistil, že nie je pravdou tvrdenie navrhovateľa v odvolaní, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca, že sa vo veci nenariadilo ani neuskutočnilo ústne pojednávanie, že ústavný súd doposiaľ nerozhodol o ústavnej sťažnosti pre porušenie jeho práva na nestranný súd, ktorého výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu, že nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p., že súd konštatoval porušenie práva a pod.. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa (§ 224, ods.4 O.s.p.) z dôvodu, že okresný súd pri rozhodovaní o trovách postupoval podľa § 151 ods. 3 O.s.p..

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu Trenčín pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.